

Centrum vedy, výskumu, environmentálnej výchovy a vzdelávania Malá líška

Správa o činnosti za rok 2023

Základné informácie:

Adresa: Staré Hory 344, 976 02

Právna forma: Občianske združenie

IČO: 53522346

Registrované na: MV SR pod číslom VVS/1-900/90-60856

Bankové spojenie: Fio banka, a.s., IBAN SK8383300000002901966514

Kontakty: www.malaliska.sk, ekocentrum@malaliska.sk, FB Malá líška – ekocentrum, 0908 571 635

CEVEV Malá líška vzniklo 19.1.2021, aby naplnilo dopyt škôl a verejnosti v Banskej Bystrici a okolí po environmentálnej výchove a víziu zakladateľov prepojiť environmentálnu výchovu s vedou a výskumom prírody. Naším mottom je *Spájať ľudí s prírodou*.

Hlavným cieľom CEVEV Malá líška je veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia a environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osveta pre všetky vekové skupiny a firmy ako aj šírenie myšlienok trvalo udržateľného života, uvedomelej skromnosti, zdravej výživy a zdravého životného štýlu.

K cieľom CEVEV Malá líška patrí aj ochrana životného prostredia a zlepšovanie jeho kvality, ochrana a zveľaďovanie životného prostredia, starostlivosť o jeho zložky, prvky, prírodné zdroje a ekosystémy v prospech trvalo udržateľného života, napomáhanie pri zabezpečovaní ekologickej rovnováhy, účinnej starostlivosti o životné prostredie a ochrany určeným druhom voľne rastúcich rastlín a voľne žijúcich živočíchov, podporu tradičných spôsobov obhospodarovania a údržby krajiny, podporu a zabezpečovanie podmienok pre územný systém ekologickej stability, biologickú a krajinnú rozmanitosť, zachovanie prírodného a kultúrneho dedičstva a rozvoj a realizáciu vedy, výskumu a monitoringu prírody.

CEVEV Malá líška pôsobí v Banskej Bystrici a najbližšom okolí. Našími partnermi sú najmä školské zariadenia, verejnosť, Centrum voľného času Radvanská 1 a občianske združenia. Sme členom siete environmentálnych organizácií Špirála. V roku 2023 sme spolupracovali so SMŠ Montessori v Banskej Bystrici, Bratislavským regionálnym ochranárskym združením, Divadelným centrom Martin, BBSK, Centrom nezávislej kultúry Záhrada n. o., občianskymi radami a občianskymi združeniami pôsobiace na sídliskách mesta Banská Bystrica, SAŽP a SOS/Birdlife Slovensko. Partnerstvá naďalej rozvíjame.

V roku 2023 centrum nemalo žiadnych zamestnancov. Objednávalo si príležitostné odborné práce dokopy u siedmych osôb, zväčša na zmluvu o dielo, väčšina aktivít bola realizovaná dobrovoľnícky. Najväčšie poďakovanie patrí naším verným dobrovoľníkom a partnerom Lesanke Blažencovej, Zdenkovi Bardonovi a Tadeášovi Bérešovi.

Aktivity centra sa v roku 2023 týkali týchto okruhov činnosti:

- **veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia**
- **environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osveta**

Veda a výskum prírody, jej ekosystémov a životného prostredia

Vedecká a výskumná činnosť sa orientovala na veľké šelmy. Výskum realizoval Nuno Guimarães a Jana Ďurová v spolupráci so Štátnou ochranou prírody SR, OZ Diana.

Výskum bol prezentovaný:

1. Šakal zlatý na Slovensku

Prvý online seminár k Svetovému dňu šakalov: Svetový deň šakalov - 19. apríl 2023

2. Úloha predácie vlkov na diviakoch pri kontrole afrického moru ošípaných: Poznatky zo systému s viacerými korisťami v strednej Európe

Wolves Across Borders - konferencia o ekológii a manažmente vlkov

Štokholm, Švédsko, máj 2023

3. Od predátorov k správcom: ekológia vlkov a ich úloha v ekosystémových službách v Karpatoch

Seminár ODBOR EVOLUČNEJ ZOOLOGIE

Debrecín, Maďarsko 12. októbra 2023

4. Ekológia, ochrana a manažment veľkých šeliem v Európe

Prvý webinár Sieť pre zdravie voľne žijúcich zvierat v Európe - WOA Wildlife Health Programme

Svetová organizácia pre zdravie zvierat 18. októbra 2023

5. Vlk a šakal na Slovensku Migranti v kolízii

„Šakal zlatý (Canis aureus): interakcia s ľudskou činnosťou a inými voľne žijúcimi a domestikovanými psovitými šelmami“ - projekt Canis

Národný park LAKE KERKINI, Grécko 23. - 27. októbra 2023

6. Správa sekcie cicavcov (teriologickej) na XLVII. ročníku VSTOP 2023

Vedúci sekcie

3 workshopy - lebky, odtlačky, súťaž pre deti,

prednáška - Ekológia vlkov, dynamika a ekosystémové služby, ktoré môžu vlci v prírode poskytovať

prednáška - Vplyv človeka a rysa (Lynx lynx L.) na výskyt voľne žijúcich kopytníkov v Západných Karpatoch

Rovné - Burda, Slovensko 29.7 - 4.8 2023

Environmentálna, etická a globálna výchova, vzdelávanie a osвета

Environmentálna výchova CEVEV Malá líška je určená pre široké spektrum cieľových skupín rôzneho zamerania a veku. Realizujeme ju na školách, pre verejnosť aj firmy. Nakoľko každý rok zaznamenávame nárast aktivít environmentálneho vzdelávania, zamerali sme sa v roku 2023 na aktivity oslovujúce dobrovoľníkov. S pomocou Centra dobrovoľníctva sme sa zúčastnili podujatí Dobropiknik, Dobrorande aj týždňa dobrovoľníctva.

Prírodovedný krúžok sme realizovali v jednej materskej škole a na dvoch základných školách pre žiakov prvého stupňa.

Vzdelávacie programy na školách realizujeme v materských, základných aj stredných školách Banskej Bystrice a okolí. Jeden krát dokonca aj pre študentov UMB. Vďaka zlepšujúcej sa spolupráci s BBSK sme sa dostali aj do vzdialenejších stredných škôl a svoju ponuku odprezentovali na konferencii Enviro.Parti. Zrealizovali sme 55 vzdelávacích programov pre viac ako 1000 žiakov, čo predstavuje stabilný nárast oproti predchádzajúcim rokom. Školy a pedagógovia objavujú našu prácu a tešíme sa z ich spokojnosti. Ďakujeme aj organizácii BROZ, vďaka ktorej sme mohli zrealizovať program Po nás potopa na základných a stredných školách bezplatne.

Zúčastnili sme sa aj prezentačného podujatia Ekopredškôlčik pre deti všetkých materských škôl v meste. Počas dňa Zeme sme pripravili aktivity v ZŠ U Filipa a ZŠ Golianova, kde sme vyrobili hmyzí domček.

Vyčistené! Prebehlo štvrtý ročník výzvy, ktorá motivuje ľudí k čisteniu prírody od odpadkov v jarných mesiacoch.

Zasadené! Štvrtý rok sme motivovali ľudí k samozásobiteľstvu - pestovaniu zeleniny, ovocia, bylín nielen na záhradke, ale aj na balkónoch, či v domácnostiach. Aj napriek tomu, že cez online výzvu máme malú spätnú väzbu, zistili sme, že veľa našich verných návštevníkov si začalo aktívne pestovať kvety, ovocie, zeleninu a mikrozeleninu. Len tak ďalej!

Zadrž vodu, polej strom, napoj zvieratá Túto výzvu vytvorenú počas suchého leta 2022 sme znovu spustili počas letného sucha. Našťastie v tomto roku to bolo kratšie obdobie.

Eko Vianoce Štvrtý ročník výzvy, v ktorej počas predvianočného obdobia prinášame typy, ako prežiť tento sviatky v súlade s prírodou. Výzva bola doplnená o vianočný workshop a možnosť zakúpiť eko darčeky podporujúce lokálnych producentov.

Poldenné výlety do prírody V roku 2023 sme zrealizovali 5 poldenných výletov do prírody pre širokú verejnosť. Navštívili sme zaujímavé lokality širšieho okolia Banskej Bystrice.

Kurz o liečivých bylinkách a plodoch našej prírody Tretí ročník kurzu sme ponechali v overenom formáte elektronicky zasielaných dokumentov a videí doplnených o spoločné zbery v prírode. Kurz prebiehal počas celej vegetačnej sezóny. Predstavili sme viac ako 40 druhov liečivých rastlín doplnených o informácie k zberu, uskladneniu a použitiu aj s receptami a videami uľahčujúcimi identifikáciu druhu.

Líšťatá v brlôžku Program pre dospelých a ich malé deti od 0 do 4 rokov prebiehal od januára do konca marca a následne od novembra do konca roka. Stretávali sme sa každý utorok a spoločne spoznávali prírodu, hrali sa, tvorili a prežívali chod ročných období. Spolu to bolo 19 stretnutí a viac ako 200 návštevníkov! Pričom najväčší nárast návštevnosti sme zaznamenali koncom roka.

Jarný tábor V roku 2023 sme prvý krát realizovali aj denný tábor počas jarných prázdnin. Tábor dopadol skvele a my sa pokúsime zrealizovať ďalší v roku 2024.

Denný letný tábor Za divočinou mesta Uskutočnili sme 2 úspešné turnusy. Táborový program bol plný výletov do krásneho okolia Banskej Bystrice, hier, objavov a tvorenia. V tomto ročníku sme sa venovali múdrosti našich predkov.

Drobci v ekocentre Počas leta sme ponúkli tábor aj deťom zo škôlok. Bol to denný tábor plný spoznávania prírody, hier, tvorenia a objavov.

Podujatia pre verejnosť V roku 2023 sme sa spolu stretli na podujatí v Podlaviciach, počas ktorého sme vyčistili miesto pre komunitné aktivity. Ďalej na oslave našich narodenín a na vianočnom workshope. Narodeniny ekocentra sme prvý krát oslávili v prírode, čo sa osvedčilo.

Samozrejme mohli sme sa stretnúť aj na podujatiach iných organizácií, ktorým sme radi prišli pomôcť pomocnou rukou. Napr.: eko karneval v Radvani (občianska rada Radvan'), Deň vodníkov (občianska rada Centrum), Festival Zeme (SAŽP), Slovenské alternatívne leto 2023 (viac partnerov, za nás Centrum nezávislej kultúry Záhrada n. o.), inscenácia 4 živly (Divadelné centrum Martin), Deň Radvane (občianska rada Radvan'), ŠIŠKA (SAŽP), Diskusia ku klíme v CNK Záhrada, Klíma v meste k inscenácii The Others (Divadlo Štúdio tanca).

V tomto roku sme nerealizovali žiadnu výstavu.

Informácie o hospodárení združenia za rok 2023

Prebytok z roku 2022: 1 305,78,- €

Príjmy 2023: 13 329,50,- €

Výdavky 2023: 13 100,62,- €

Rozdiel: 228,88,- €

Spolu zostatok na konci roka 2023: 1 534,66,- €

Z výsledkov účtovnej uzávierky k 31.12.2023 vyplýva hospodársky výsledok zisk 228,88,- € a zostatok 1 534,66,- €. V združení nebol nik zamestnaný na riadny pracovný pomer.

Finančný zostatok bol ponechaný na účely združenia stanovené v platných stanovách združenia v rámci nasledujúceho kalendárneho roka.